

André Malraux envoltat de les il·lustracions del museu imaginari. ca. 1950

Introducció a la cultura del projecte.

—Descripció

La finalitat d'aquesta assignatura és introduir la cultura del projecte, entesa aquesta com la interrelació del conjunt de factors, – coneixements teòrics, metodològics o instrumentals– que possibiliten l'acció de concebre i realitzar un projecte.

Tenint en compte que la pàgina en blanc no existeix, ja que sempre partim d'un context –cultural, econòmic, biològic– que te unes característiques molt específiques, aprendrem a saber observar, comprendre i comunicar una realitat complexa (Bloc 1: Lloc i significat). En aquesta realitat hi trobem diferents ítems que podem utilitzar a través d'un procés de selecció, ordenació i producció (Bloc 2: La publicació). I finalment veurem com aquests ítems no són tancats, sinó que tenim la capacitat de transformar-los físicament modificant-ne el seu ús i significat (Bloc 3: Objecte, la vida en codi obert).

Desenvolupar hàbits metodològics (Analitzar, Relacionar, Sintetitzar, Idear, Referenciar/Contextualitzar, Adequar, Procés i Materialitzar) que ens permetin arribar als millors resultats i comprendre la diversitat d'aquests processos, és un pas necessari per emprendre amb èxit la pràctica creativa.

—Contingut.

L'assignatura s'organitza a través de 3 blocs principals:

Bloc 1/ Lloc i significat.

Habitem una ciutat formada per llocs de significat construït a través de diferents capes tals com la història, l'ús, la política, el clima, l'oci, l'economia o l'urbanisme. A partir de la situació en un espai concret hem d'aprendre a analitzar i relacionar les seves característiques específiques formals, històriques, simbòliques o sensorials per poder entendre l'espai i fer-ne un anàlisi exhaustiu i eficaç. La voluntat d'aquest treball es desenvolupa capacitat d'observació, comprensió i comunicació envers un espai específic complex.

Codi: 200752

Crèdits: 6 ectes

Matèria:

Context i desenvolupament.

Caràcter: Obligatòria

Curs: Primer

Semestre: Anual

Hores de dedicació: 150 hores

Hores lectives: 108 hores

Hores Autònomes: 42 hores

Coordinador/a: Enric Farrés

enric.farres@escolamassana.cat

Equip docent:

Elisabet Insenser

Víctor Valentín

Enric Farrés

Idioma: Català & Castellà

ESCOLA MASSANA

Centre d'Art i Disseny

Adscrit a la **UAB**

Consorci d'Educació
de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Resultats d'aprenentatge (Veure RA al darrer punt d'aquesta guia):
RA.1, 5, 6, 18, 20, 21, 22, 23, 24 i RA.25

Bloc 2/ La publicació.

Per entendre la necessitat de la metodologia d'un projecte es molt útil la noció d'arxiu. Aquest es defineix com tot aquell conjunt de documents que una persona o empresa genera en el transcurs de la seva activitat, es a dir en el transcurs de realitzar un projecte. El valor dels arxius rau en que ens poden oferir les claus del pensament i metodologia de treball de multitud de projectes, i ens permeten entendre i posar atenció en qualsevol punt del procés. Als arxius doncs hi trobem tot allò que interessa, és a dir, allò que queda amagat i que es material necessari per aconseguir desenvolupar el projecte amb èxit: Croquis, documentació administrativa i del procés, pressupostos, factures, llibretes personals i qualsevol material que intervé en el procés de treball. Una manera d'activar i visibilitzar els arxius son les publicacions, on el procés d'edició es clau alhora de compondre i ordenar la informació. Què volem visibilitzar, com ho col·loquem, quina narrativa s'estableix i com es formalitza son les primeres preguntes bàsiques alhora de plantejar una publicació.

Resultats d'aprenentatge (Veure RA al darrer punt d'aquesta guia):
RA.5, 6, 10, 11, 18, 20, 21, 22, 23, 24 i RA.25.

Bloc 3/ Objecte, la vida en codi obert.

En l'activitat diària convivim amb un número elevat d'objectes. Es pot dir que d'una forma intuïtiva hi establim la relació recíproca que fa possible l'equació del benestar, a vegades facilitant-nos la vida mentre que d'altres ens la complica. Els objectes que ens envolten responen a un context de producció i polític determinat. En molts casos es situen al punt final d'un procés industrial i hermètic que vist des de la perspectiva del codi obert, es pot transformar en un punt inicial. Es treballarà la modificació d'un objecte concret amb el suport dels tallers específics de l'escola.

Resultats d'aprenentatge (RA):

RA.1, 3, 5, 6, 8, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 23, 24 i RA.25.

—Objectius formatius

- Genèrics**
- ANALITZAR: Desenvolupar la facultat d'observació, recerca i pensament crític.
 - RELACIONAR: Desenvolupar la facultat de relacionar.
 - SINTETITZAR: Desenvolupar la capacitat de síntesi per explicar d'una manera clara, oral i gràficament, les seves propostes.

- IDEAR: Desenvolupar la capacitat d'argumentar una reflexió.
- REFERENCIAR: Desenvolupar la capacitat de contextualitzar les propostes en els casos d'estudi corresponents (estat de la qüestió)
- ADEQUAR: Ser coherent en totes les decisions preses al llarg d'un projecte.
- MATERIALITZAR: Desenvolupar la capacitat creativa i la de generar i utilitzar recursos processuals i comunicatius.
- PROCÉS: Desenvolupar la capacitat d'entendre el procés com a motor creatiu.

Bloc 3

Objecte, vida en codi obert

Bloc 1

Lloc i significat

- Assolir la capacitat d'analitzar acuradament realitats contextuais complexes des de les diferents perspectives que construeixen aquesta realitat.
- Utilitzar la capacitat d'observació, d'anàlisi i d'interpretació així com la pràctica de la recerca documental específica aplicada a un espai concret.
- Capacitat de síntesi i comunicació dels resultats obtinguts.
- Aprendre a treballar en equip d'una manera coordinada i eficient.

Bloc 2

La publicació

- Prendre consciència de la importància i del valor dels arxius en quant a models de pensament específics com a repositoris de processos de treball d'artistes i dissenyadors.
- Desenvolupar recursos instrumentals pel que fa referència als processos de registre, documentació, sistematització de la informació, metodologies d'anàlisi i tècniques de representació i presentació.
- Entendre el procés complet d'edició d'una publicació i introduir el concepte de distribució específica.
- Introduir a la cultura del projecte a partir de donar alternatives a una realitat aparentment tancada.
- Introduir el codi obert com un posicionament de partida clau per abordar la realitat.
- Experimentar amb materials i tècniques específiques en els tallers especialitzats de l'escola.

—Metodologia docent i activitats formatives

La metodologia emprada es defineix des de l'equilibri entre les activitats dirigides (28%), supervisades (28%) i autònomes (28%). Per altre banda les activitats d'avaluació amb un 16% dels crèdits agafa una importància que va més enllà de les qualificacions. Entenem doncs que l'avaluació és una activitat formativa més, reforçant el caràcter d'avaluació contínua de l'assignatura, intercalant-se al llarg del curs entre les activitats dirigides, supervisades i autònomes.

Activitat Dirigida (L'activitat dirigida són Classes teòriques i exposicions públiques dirigides pel professor) Treballaran dos professors junts amb cada grup de classe en el qual estaran tots els alumnes assignats. A l'inici de cada projecte, els professors faran una exhaustiva descripció oral sobre el tema a desenvolupar que s'acompanyarà de l'enunciat corresponent a cada projecte. Hi haurà al mateix temps sessions introductòries a les temàtiques proposades, ja siguin referencials, teòriques o pràctiques a fi de facilitar la plena integració dels coneixements necessaris.
ECTS: 28%, hores: 42, resultats d'aprenentatge: RA.4, 7, 8, 9, 16, 17 i 21.

Activitat Supervisada (Seguiment supervisat pel professor) Els treballs es portaran a terme de manera personal i/o en grup, i es desenvoluparan a la classe. Es realitzarà un seguiment directe dels processos de treball per tal de conèixer el nivell assolit per l'alumnat i poder incidir en aquells que tinguin més dificultats.
ECTS: 28%, hores: 42, resultats d'aprenentatge: RA.1, 2, 6, 13, 14, 15, 18, 20 i RA. 21

Activitat D'avaluació (Avaluació individual o en grup del resultat general o parcials de l'assignatura) Entrevistes individuals o reflexions en grup del resultat general en les diferents fases d'aquesta.
ECTS: 16%, hores: 24, resultats d'aprenentatge: RA.6, 7, 8, 11, 12, 18, 20 i RA. 24

Activitat Autònoma (Treball teòric i pràctic autònom) L'alumnat realitzarà els treballs encarregats amb els recursos proposats i aquells que ells mateixos trobin: Recerca i recopilació d'informació, reflexió, anàlisi, etc. Així mateix realitzarà un dossier recopilatori de tot el procés.
ECTS: 28%, hores: 42, resultats d'aprenentatge: RA.1, 2, 3, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 20, 21, 22, 23, i RA. 25.

—Avaluació

Sistema d'avaluació comú a l'àrea de coneixement

L'avaluació tindrà especial cura per analitzar la implementació dels diferents objectius que determinen el desenvolupament per part de l'alumne de les diferents propostes de l'assignatura. Aquest seguit de notes parcials, en conseqüència, no tindran una traducció aritmètica en la nota final, essent més important la seva capacitat per traduir el nivell de l'alumne en cada moment concret del procés de treball i aprenentatge. Els resultats finals dels treballs

presentats pels alumnes seran, d'aquesta manera, un més dels indicadors que passaran a configurar la nota semestral. Cal fer especial incidència en el fet de que l'alumne, per tal d'esser avaluat, haurà d'haver presentat tots els treballs en data i manera indicada pels professors, així com haver mantingut una presència activa a l'aula.

Treballs a realitzar i criteris d'avaluació parcials.

La nota final de l'assignatura no serà la ½ ponderada dels 3 treballs, si no que es tindrà en consideració l'evolució en l'aprenentatge de l'estudiant. El contingut de cada treball s'especificarà a l'enunciat corresponent. Formalització comuna a tots els treballs:

Dossier (entenent-lo que pot ser des de 1 foli A3 plegat fins a l'extensió que faci falta). Normativa: A3 plegat. Citacions: Norma ISO-690. Comunicació oral (S'ha d'utilitzar el recurs específic que sigui eficaç per comunicar en cada cas: Exemples: pissarra, PWP, música, objectes, etc.

Treball bloc 1/ Lloc i significat

Recerca, anàlisi i criteri del material. (40%)

Capacitat de síntesi (que dir) (30%)

Comunicació oral (com dir-ho) (20%)

Treball bloc 2/ La publicació

Recerca, anàlisi i criteri del material. (30%)

Comunicació oral del material de treball i guió de la publicació. (20%)

Adequació de la proposta i dels referents. (20%)

Acurada materialització (30%)

Treball bloc 3/ Objecte, la vida en codi obert.

Recerca, anàlisi i capacitat relacional. (20%)

Rigor en el procés i en la metodologia emprada. (40%)

Adequació de la proposta i dels referents aportats. (10%)

Acorada materialització. (30%)

—Bibliografia

Bloc 1
Lloc i significat | ALBET, Abel & BENACH, Núria. Doreen Massey. Un sentido global del lugar. Barcelona: Icaria, 2012.
ARDENNE, Paul. Un Arte Contextual: Creación artística en medio urbano, en situación, de intervención, de participación. Murcia: Cendeac, 2006.
AUGÉ, Marc. Los no lugares. Espacios del anonimato. Una antropología de la Sobremodernidad. Barcelona: Gedisa, 2001.
CACCIARI, Massimo. La ciudad. Barcelona: Gustavo Gili, 2010.
DELGADO, Manuel. El espacio público como ideología. Madrid: Catarata, 2011. |
|------------------------------------|--|

Bloc 3
Objecte, vida en codi obert

JOSEPH, Isaac (1984). El transeúnte urbano y el espacio público. Sobre la dispersión y el espacio urbano. Barcelona: Gedisa, 2002.
KOOLHAAS, Rem (1997). La ciudad genérica. Barcelona: Gustavo Gili, 2006.
MUÑOZ, Francesc. Urbanización. Paisajes comunes, lugares globales. Barcelona: Gustavo Gili, 2008.
PEREC, Georges. Tentativa de agotar un lugar parisino. Barcelona: Gustavo Gili, 2012.
PEREC, Georges. Especies de espacios. 3ª ed. Barcelona: Montesinos, 2003.
SENNETT, Richard (1974). El declive del hombre público. Barcelona: Anagrama, 2011.

Bloc 2
La publicació

AA.DD., IMPASSE 10: Libres d'artista, edicions especials, revistes objectuals, projectes editorials, edicions independents, publicacions especials, edicions limitades, autoedicions, edicions d'artistes, publicacions digitals. coord. de Glòria Picazo. Lleida: Ajuntament de Lleida: Centre d'Art la Panera, 2011.
K. SMITH, Esther. How to make books. Purgatory Pie Press: New York, 2012.
MARTÍNEZ DE SOUSA, José. Pequeña historia del libro. Trea: Gijón, 2010.
MARLAUX, André. Las voces del silencio. Visión del arte. Emecé: Buenos Aires, 1956.
CHAVES, Norberto. El diseño invisible. Siete lecciones sobre la intervención culta en el hábitat humano. Madrid: Paidós, 2006.
HESKETT, John. Diseño en la vida cotidiana. Barcelona: Gustavo Gili, 2005.
MUNARI, Bruno. ¿Cómo nacen los objetos? Apuntes para una metodología proyectual. 10ª ed. Barcelona: Gustavo Gili, 2004.
NORMAN, Donald. El diseño de los objetos de futuro. Madrid: Paidós, 2010.
NORMAN, Donald. El Diseño emocional: por qué nos gustan (o no) los objetos cotidianos. Madrid: Paidós, 2005.
PAPANEK, Víctor. Diseñar para el mundo real: ecología humana y cambio social. Barcelona: El Tinter, 2014.
RAWSTHORN, Alice. Hello World: Where Design Meets Life. New York City: Overlook Press, 2015.
SUDJIC, Deyan. El lenguaje de las cosas. Madrid: Turner, 2009.
WAGENSBERG, Jorge. La rebelión de las formas: o como perseverar cuando la incertidumbre aprieta. Barcelona: Tusquets, 2004.

—Programació de l'assignatura

L'assignatura es desplega setmanalment seguint la següent distribució:

Inici primer semestre

Setmana 1

—Inici exercici “Processos creatius”

Setmana 2

—Inici exercici “Lloc i significat”

Setmana 9

—Presentació exercici “Lloc i significat”

Setmana 10

—Lliurament dossier “Lloc i significat”

—Inici exercici “La publicació”

Setmana 18

—Pre-entrega exercici “La publicació”

—Fina del primer semestre

Inici segon semestre

Setmana 2/20

—Presentació exercici “La publicació”

Setmana 3/21

—Lliurament dossier “La publicació”

—Inici exercici “Objecte, vida en codi obert”

Setmana 14/32

—Pre-entrega exercici “Objecte, vida en codi obert”

Setmana 16/34

—Lliurament dossier “Objecte, vida en codi obert”

—Presentació “Objecte, vida en codi obert”

Setmana 18/36

—Entrevistes individuals i lliurament de notes.

—Competències i resultats d’aprenentatge.

Competències específiques

CE01-Demostrar que coneix, compren i relaciona el pensament científic clàssic que estableix hipòtesis, les comprova i enuncia teories coherents amb les experiències i amb altres tipus de coneixement formal i no formal.

RA.1- Estructurar una metodologia de treball formulant hipòtesis comprovant-les i reforçant les teories que li van donar origen.

RA.2- Vincular i relacionar el quefer creatiu amb sistemes d'àmbits diversos.

RA.3- Establir nous discursos a través de la creació formal.

CE10- Utilitzar l’observació i la imaginació per aplicar-les tant en el sentit de crear noves formes com en el d’interpretar les existents.

RA.4- Reconèixer el subjecte artista/dissenyador com a subjecte no passiu.

RA.5- Demostrar inquietud, anàlisi i crítica cap a contextos en constant canvi.

RA.6- Desenvolupar la capacitat d’observació i el judici crític.

CE12- Aplicar els coneixements assolits per establir el diàleg entre la teoria i la pràctica que fa possible el procés de formalització i de conceptualització.

RA.7- Enriquir i ampliar el bagatge conceptual dels treballs.

RA.8- Sintetitzar i relacionar els àmbits de la teoria i de la pràctica artística i del disseny.

CE16- Generar i aplicar models d'interpretació de l'activitat artística i del disseny a nivell local i internacional.

RA.9- Reconèixer els diversos contextos on es desenvolupa l'activitat artística i el disseny.

RA.10- Incorporar els diversos models a la seva pràctica personal.

RA.11- Contextualitzar el treball propi en relació a diversos models.

CE20- Manifestar i acceptar una actitud crítica en els treballs personals i col·lectius mostrant capacitat negociadora per afavorir-los.

RA.12- Elaborar un discurs i una metodologia crítica i constructiva per poder enriquir tant el treball propi com aliè.

CE24- Valorar, constatar i prendre decisions sobre l'elecció dels mètodes, els instruments i els materials apropiats en cada situació i context.

RA.13- Demostrar el bon ús de la diversitat metodològica en funció d'un objectiu concret.

RA.14- Utilitzar i triar els instruments tècnics i tecnològics en funció d'un objectiu concret.

RA.15- Escollir correctament els materials en funció d'un objecte concret.

CE29- Generar i manipular models de la realitat per simular-la i així establir i/o comprovar hipòtesis en l'estudi de la realitat.

RA.16- Considerar una metodologia del projecte com a mètode d'anàlisi proposta amb capacitat transformadora de la realitat.

RA.17- Incorporar les realitats alienes per analitzar-les i transformar-les.

Competències transversals

CT01- Desenvolupar l'autocrítica i la iniciativa personal com a font de l'auto aprenentatge.

RA.18 - Assumir l'autocrítica como un ingredient bàsic del procés formatiu.

CT03- Identificar i conèixer la vigència social, econòmica i cultural de la professió per a desenvolupar alternatives professionals fonamentades en la formació adquirida.

RA.19 – Conèixer les potencialitats creatives dels sectors i àmbits professionals.

CT04- Desenvolupar els coneixements i les habilitats necessàries per a participar en treballs en equip i/o multidisciplinaris, enriuint el treball d'un projecte comú a través de la interacció amb els altres valorant les seves aportacions i els seus punts de vista.

RA.20 - Experimentar el treball en equip i valorar i evidenciar les aportacions disciplinaries que permet.

CT07- Utilitzar de forma responsable els sistemes de comunicació i informació d'Internet.

RA.21- Conèixer i assumir els valors ètics i deontològics vinculats a l'ús dels sistemes de comunicació i informació d'Internet.

CT10- Desenvolupar una metodologia de treball pròpia que serveixi per enfrontar-se al major número de situacions possibles i que mostri el coneixement dels mecanismes d'accés a la documentació i a la informació.

RA.22 - Saber desenvolupar recursos personals per enfrontar-se a les incidències imprevistes en los processos de accés i ús de la documentació i informació.

CT11- Gestionar eficientment el temps i els recursos.

RA.23 - Optimitzar el temps i els recursos.

CT12- Mantenir una actitud favorable cap a l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació, valorant la seva procedència, situant-la en un marc epistemològic i contrastant les seves aportacions en relació al coneixement disciplinari disponible.

RA.24- Interioritzar la satisfacció i la necessitat de la formació continuada així com saber-la avaluar i contextualitzar en l'àmbit epistemològic i disciplinar.

C13- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i la comunicació per a una correcta expressió i formalització d'allò que es vulgui transmetre.

RA.25 - Utilitzar els recursos i suports informàtics i de tractament de la imatge pertinents per expressar-se i comunicar-se de manera eficaç